

Medlemsstaternas lagstiftning - Slovenien

 Obs. Nyligen ändrades ursprungsversionen på [sl](#) av den här sidan. Våra översättare håller på att översätta den nya sidan till svenska.

Här hittar du information om rättssystemet i Slovenien.

Rättskällor

Typer av rättsliga instrument – beskrivning

I Sloveniens rättssystem antas abstrakta rättsregler på såväl statlig som lokal nivå. Rättsliga instrument på statlig nivå är författningen (*ustava*), lagar (*zakon*) och genomförandebestämmelser, som delas upp i två huvudkategorier: förordningar (*uredba*) och dekret (*pravilnik*).

Lokala församlingar antar särskilda föreskrifter (*odlok*).

I Sloveniens rättssystem erkänns inte prejudikatsdoktrinen, vilket innebär att lägre domstolar formellt sett inte är bundna av högre domstolars beslut. Emellertid brukar lägre domstolar normalt beakta och följa rättspraxis från högre domstolar och högsta domstolen.

I plenum kan högsta domstolen anta **rättsyttranden av principiell betydelse** (*načelno pravno mnenje*) om frågor som är viktiga för en enhetlig tillämpning av lagstiftningen. Enligt domstolslagen är sådana rättsyttranden endast bindande för högsta domstolens olika sammansättningar och kan endast ändras vid ett nytt sammanträde i plenum. Lägre domstolar brukar emellertid normalt beakta rättsyttranden av principiell betydelse och enligt högsta domstolens rättspraxis ska vederbörlig hänsyn tas till en part som åberopar ett redan antaget rättsyttrande i den aktuella frågan.

Lagar och andra författningar måste följa allmänt erkända principer inom internationell rätt samt fördrag som är bindande för Slovenien (vilket fastställs i artikel 8 i författningen). Ratificerade och offentliggjorda fördrag måste tillämpas direkt. Vad gäller rättsakternas hierarki anser den slovenska författningsdomstolen att internationella fördrag ska ha företräde framför bestämmelser i lag. Ratificerade fördrag införlivas i det egna rättssystemet och därigenom uppstår rättigheter och skyldigheter för fysiska och juridiska personer i landet (förutsatt att fördragen har direkt effekt).

Det slovenska rättssystemet tillhör den kontinentala rättsfamiljen och är ett civilrättsligt system där sedvanerätten inte ingår i rättssystemet. Emellertid erkänns sedvanan till viss del i slovensk lagstiftning. I avtalsrätten (*obligacijski zakonik*) regleras avtalsförhållanden mellan fysiska och juridiska personer. Exempelvis enligt artikel 12 i avtalslagen ska i ekonomiska subjekts avtalsförhållanden hänsyn tas till affärsred, affärsbruk och affärspraxis som etablerats mellan parterna, när en bedömning görs av nödvändiga åtgärder och deras effekter.

I sin domarutövning är domaren skyldig att följa författningen, lagar, allmänna principer i internationell rätt samt ratificerade och offentliggjorda internationella fördrag. I domstolslagen fastställs att om en civilrättslig fråga inte kan lösas med stöd av gällande bestämmelser måste domaren beakta bestämmelser som reglerar liknande fall. Om det trots detta råder tveksamhet, måste domaren fatta ett beslut med stöd av de allmänna principerna för statens rättsordning. Domaren ska då agera i enlighet med rättstraditionen och vad som fastställts i rättsvetenskapen. Domaren måste alltid agera som om denne hade ett obestämt antal liknande fall att bedöma.

Rättsreglernas hierarki

Alla rättsregler måste överensstämma med författningen. Lagar och andra rättsregler måste följa allmänt erkända principer inom internationell rätt samt internationella fördrag som är bindande för Slovenien (enligt artikel 8.1 i författningen). Dessutom ska genomförandebestämmelser och lokala föreskrifter överensstämma med lagstiftningen.

Allmänna föreskrifter som utfärdas inom ramen för myndighetsutövning (*splošni akti za izvrševanje javnih pooblastil*) ska överensstämma med författningen, lagar och genomförandebestämmelser.

Enskilda föreskrifter och åtgärder från statliga och lokala myndigheter samt myndighetsutövare måste ha stöd i antagna lagar eller andra författningar.

Enligt författningen har gemenskapsrätten företräde framför inhemsk slovensk lagstiftning. Här fastslås att rättsakter och beslut som antas inom ramen för internationella organisationer som Slovenien har överfört delar av utövandet av sina suveräna rättigheter till (i det här fallet Europeiska unionen) ska tillämpas i Slovenien i enlighet med dessa organisationers rättsordning.

Institutionell ram

Institutioner ansvariga för antagandet av rättsregler

Lagar antas av den lägre kammaren i Sloveniens tvåkammarsparlament, **nationalförsamlingen** (*državni zbor*). I enlighet med artiklarna 80 och 81 i författningen ska nationalförsamlingens 90 ledamöter företräda Sloveniens medborgare. Av dessa väljs 88 ledamöter i allmänna, enhetliga, direkta och slutna val. Den italienska respektive den ungerska befolkningsgruppen ska alltid utse var sin ledamot till nationalförsamlingen. Nationalförsamlingen väljs på fyra år.

Förordningar utfärdas av **regeringen** (*vlada*), medan **dekret** utfärdas av regeringens **enskilda ministrar**. Enligt artiklarna 110–119 består regeringen av en regeringschef och ministrar. Inom sina ansvarsområden är regeringen och de enskilda ministrarna oberoende och ansvariga inför nationalförsamlingen, som kan ställa dem inför rätta (inför författningsdomstolen), genomföra en förtroendeomröstning eller avsätta dem genom en interpellation. Regeringschefen väljs av nationalförsamlingen och denne föreslår ministrar som utnämns (eller avvisas) av nationalförsamlingen.

Författningsdomstolen (*ustavno sodišče*) spelar en avgörande institutionell roll. Den kan nämligen upphäva lagar, genomförandebestämmelser och lokala föreskrifter som den anser strida mot författningen. Den avger också yttranden om internationella fördrags författningens enlighet och beslutar i ärenden som rör enskilda författningsrelaterade överklaganden från medborgare, som kan vända sig till domstolen sedan alla andra rättsmedel har uttömts.

Lokala föreskrifter antas av kommunfullmäktige (*občinski svet, mestni svet*) som väljs i direkta val av kommunens invånare.

Beslutsprocess

Förslag till lagstiftning kan läggas fram för nationalförsamlingen av regeringen, av enskilda ledamöter i nationalförsamlingen, av parlamentets övre kammare (nationalrådet, *državni svet*) och av 5 000 väljare. Enligt nationalförsamlingens arbetsordning (*poslovnik*) genomgår lagstiftningsförslag normalt tre behandlingar i nationalförsamlingen.

I arbetsordningen fastställs också att det är möjligt med ett påskyndat lagstiftningsförfarande. Enligt artikel 86 kan nationalförsamlingen anta ett beslut, om en majoritet av ledamöterna är närvarande och om en majoritet av dessa antar lagen, såvida ingen annan form av majoritet föreskrivs. Nationalrådet kan inlägga veto mot en antagen lag och nationalförsamlingen kan upphäva detta veto med en majoritet av alla ledamöterna.

Folkomröstningar om lagstiftningsfrågor (enligt artikel 90 i författningen) regleras i lagen om folkomröstningar och medborgarinitiativ (*zakon o referendumu in o ljudski iniciativi*). De kan anordnas på initiativ av nationalförsamlingen, på begäran av nationalrådet och då av en tredjedel av ledamöterna eller av 40 000 väljare. Väljarna har möjlighet att bekräfta eller avvisa en lag som antagits av nationalförsamlingen innan den promulgeras av **republikens president** (*predsednik republike*).

Republikens president måste promulgera en antagen lag inom åtta dagar efter det att den har antagits. Enligt artikel 154 i författningen ska alla rättsregler offentliggöras innan de kan träda i kraft. Rättsregler som antas av statliga organ offentliggörs i Sloveniens officiella tidning (*uradni list Republike Slovenije*), medan föreskrifter och andra lokala bestämmelser offentliggörs i lokala tidningar.

Författningsändringar sker enligt ett särskilt förfarande som föreskrivs i författningen. Författningsändringar kan föreslås av 20 ledamöter av nationalförsamlingen, av regeringen eller av 30 000 väljare. Det krävs sedan att två tredjedelar av de närvarande ledamöterna i nationalförsamlingen röstar för förslaget. Själva författningsändringen godkänns, om två tredjedelar av samtliga ledamöterna röstar för den. I artikel 87 i författningen föreskrivs att nationalförsamlingen endast genom lag kan besluta om medborgares och andra personers rättigheter och skyldigheter.

EU-förordningar och beslut som utfärdats av EU-institutioner är direkt tillämpliga i Slovenien. Det krävs varken särskild ratificering eller offentliggörande i Sloveniens officiella tidning.

Internationella överenskommelser som Slovenien ingått träder i kraft när nationalförsamlingen ratificerat dem enligt ett särskilt förfarande. Internationella överenskommelser ratificeras genom att en lag som regeringen lägger fram antas. En lag om ratificering av en internationell överenskommelse antas genom att en majoritet av de närvarande ledamöterna röstar för den, om inte annat föreskrivs i författningen eller lagstiftningen.

Rättsdatabaser

Sloveniens lagstiftningsregister (Register predpisov RS)

Databasen med [lagstiftningsregistret](#) innehåller länkar till lagstiftning i fulltextformat för lagar som har antagits efter den 25 juni 1991 och genomförandebestämmelser som har antagits sedan 1995. Tillträde till andra genomförandebestämmelser i fulltextformat beror av den tid som krävs för att lägga ut en elektronisk version på webbplatsen för Sloveniens officiella tidning.

Nationalförsamlingens lagstiftning (Zakonodaja državnega zbora)

Databasen över [nationalförsamlingens lagstiftning](#) innehåller samtliga lagtexter och andra texter som nationalförsamlingen behandlat. Texterna omfattar följande:

- **Konsoliderade lagtexter** – officiellt konsoliderade lagtexter som har antagits efter den 29 november 2002 och offentliggjorts i Sloveniens officiella tidning samt inofficiellt konsoliderade texter från och med den 17 juni 2007.
- **Antagna lagtexter** – lagar som nationalförsamlingen antagit och som offentliggjorts i Sloveniens officiella tidning sedan självständigheten den 25 juni 1991.
- **Antagna rättsakter** – rättsakter som har antagits av nationalförsamlingen och offentliggjorts i Sloveniens officiella tidning sedan den 28 november 1996.
- **Lagförslag** – lagförslag som har lagts fram för nationalförsamlingen under innevarande mandatperiod (databasen innehåller även antagna lagförslag som ännu inte har offentliggjorts i Sloveniens officiella tidning).
- **Behandling av lagar** (avslutat förfarande) – arkiv över samtliga behandlingar av lagar som lagts fram för nationalförsamlingen efter den 28 november 1996.
- **Förslag till andra rättsakter** – förslag till rättsakter som lagts fram för nationalförsamlingen under innevarande mandatperiod (databasen innehåller även antagna förslag till rättsakter som ännu inte har offentliggjorts i Sloveniens officiella tidning).
- **Behandling av andra rättsakter** (avslutat förfarande) – arkiv över samtliga behandlingar av rättsakter som lagts fram för nationalförsamlingen efter den 28 november 1996.
- **Förslag till föreskrifter** – förslag till föreskrifter som lagts fram för nationalförsamlingen under innevarande mandatperiod (databasen innehåller även antagna förslag till föreskrifter som ännu inte har offentliggjorts i Sloveniens officiella tidning).
- **Behandling av föreskrifter** (avslutat förfarande) – arkiv över samtliga behandlingar av föreskrifter som lagts fram för nationalförsamlingen efter den 28 november 1996.

Systemet för rättsinformation (Pravno-informacijski sistem – PIS)

[Systemet för rättsinformation](#) – **slovenska föreskriftsregistret** (*register predpisov RS*) är kopplat till samlingen av föreskrifter från andra statliga organ samt till den officiella tidningen.

Officiella tidningen (Uradni list Republike Slovenije)

[Sloveniens officiella tidning](#) ansvarar för officiellt offentliggörande av alla nationella lagar och andra författningar. Alla handlingar offentliggörs på nätet.

Länkar

[Slovenska rättssystemet](#), [nationalförsamlingens lagstiftning](#), [systemet för rättsinformation](#), [Sloveniens officiella tidning](#)

Sidans nationella språkversion sköts av respektive medlemsland. Översättningarna har gjorts av EU-kommissionen. Det är möjligt att översättningarna ännu inte tar hänsyn till eventuella ändringar som de nationella myndigheterna har gjort. Europeiska kommissionen fritar sig från allt ansvar för information och uppgifter i detta dokument. För de upphovsrättsliga regler som gäller för den medlemsstat som ansvarar för denna sida hänvisas till det rättsliga meddelandet.

Senaste uppdatering: 02/11/2016